

Lovforslag nr. L 96. Fremsat den 30. november 2006 af undervisningsministeren (Bertel Haarder)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. og lov om produktionsskoler

(Modernisering af erhvervsgrunduddannelsen, målretning af produktionsskoler mod kompetencegivende uddannelse m.v.)

§ 1

I lov om erhvervsgrunduddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 997 af 4. oktober 2006, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Kommunalbestyrelsen tilrettelægger i samarbejde med de lokale uddannelsesinstitutioner erhvervsgrunduddannelse for unge under 30 år, der

- 1) bor i kommunen,
- 2) ikke er under uddannelse, herunder i produktionsskoleforløb, eller i beskæftigelse, og
- 3) ikke har forudsætninger for umiddelbart at gennemføre en anden kompetencegivende ungdomsuddannelse.«

2. § 1, stk. 5 og 6, ophæves og i stedet indsættes:

»Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan overlade til institutioner for erhvervsrettet uddannelse og produktionsskoler at tilrettelægge erhvervsgrunduddannelse eventuelt i samarbejde med andre institutioner og skoler. Kommunalbestyrelsen kan i så fald overlade til den tilrettelæggende institution eller skole at udøve de beføjelser og varetage de funktioner, som er tillagt kommunalbestyrelsen ved denne lov, dog bortset fra de beføjelser og funktioner, der er nævnt i § 13, stk. 1, 2 og 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.«

3. I § 5, stk. 3, udgår », jf. dog § 1, stk. 5 og 6«.

4. § 5, stk. 6, ophæves.

Stk. 7 bliver herefter stk. 6.

5. § 7, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Kommunen kan kun godkende en praktikaftale, jf. stk. 2, når virksomheden har erklæret, at aftalen ikke fortrænger en uddannelsesaftale efter lov om erhvervsuddannelser.«

6. I § 13, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »Når«: »en institution godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse eller« og »stk. 6« ændres til: »stk. 5«.

7. § 13, stk. 5, ophæves.

Stk. 6 bliver herefter stk. 5.

§ 2

I lov om produktionsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 785 af 6. juli 2006, som ændret ved § 1 i lov nr. 593 af 24. juni 2005 og § 18 i lov nr. 578 af 9. juni 2006, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. For elever, der gennemfører et produktionsskoleforløb på mere end tre måneder, skal der i forløbet indgå meritgivende kombinationsforløb til kompetencegivende uddannelse, medmindre særlige forhold taler herimod. Kombinationsforløbet skal vare mindst to uger og højst fem uger.«

Stk. 4-8 bliver herefter stk. 5-9.

2. I § 2, stk. 8, der bliver stk. 9, ændres »stk. 1-5« til: »stk. 1-6« og »stk. 7« ændres til: »stk. 8«.

3. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. Produktionsskoler skal samarbejde med institutioner godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Samarbejdet skal bygge på en skriftlig aftale mellem produktionsskolen og den institution, som produktionsskolen udsluser eller forventer at udsluse flest elever til. En produktionsskole kan indgå aftaler med flere institutioner. Produktionsskoler kan gennemføre dele af erhvervsuddannelsernes grundforløb, hvis det indgår i en samarbejdsaftale.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om aftalerne samt om omfang, tilrettelæggelse og indhold af samarbejdet og aktiviteten efter stk. 1.«

4. I § 4, stk. 4, ændres »§ 2, stk. 7,« til: »§ 2, stk. 8,«.

5. § 10, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Staten yder et særligt tilskud ud fra antallet af årselever, hvori indgår deltagere i meritgivende kombinationsforløb i henhold til § 2, stk. 4. Tilskuddet ydes på betingelse af, at udgiften til den pågældende undervisning afholdes af produktionsskolen.«

6. I § 11, stk. 2, 3. pkt., udgår », der er tilrettelagt af kommunalbestyrelser og institutioner godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse,«.

7. I § 11, stk. 6, ændres »§ 2, stk. 6« til: »§ 2, stk. 7«.

§ 3

Loven træder i kraft den 15. august 2007.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrund

Regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre indgik den 20. juni 2006 "Aftale om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden", i det følgende benævnt Velfærdsaftalen. Af aftalens kapitel 6 om "Ungdomsuddannelse til alle" fremgår det, at alle unge skal have mulighed for at påbegynde og gennemføre en kompetencegivende ungdomsuddannelse.

Velfærdsaftalens kapitel 6 retter et særligt fokus på elever med svage forudsætninger og elever, som er uafklarede i deres uddannelsesvalg, idet denne gruppe af unge har den største risiko for at falde fra en ungdomsuddannelse. En del af initiativerne i aftalen tager således udgangspunkt i at placere et tydeligt ansvar hos kommunerne, arbejdsgiverne, uddannelsesinstitutionerne, forældrene og de unge selv, så alle bliver mere bevidste om deres ansvar for, at de unge påbegynder og gennemfører en ungdomsuddannelse.

Et af indsatsområderne i velfærdsaftalen er, at alle unge skal have en ungdomsuddannelse, så de er rustet til arbejdsmarkedet og videre uddannelse. De unge skal enten have en erhvervsuddannelse eller en gymnasial uddannelse. Der peges bl.a. på, at næsten alle unge starter på en ungdomsuddannelse, men at mange falder fra – især fra erhvervsuddannelserne. Det er målet, at mindst 95 pct. af alle unge i 2015 skal gennemføre en ungdomsuddannelse.

Nogle unge har ikke forudsætninger for at gennemføre en almindelig ungdomsuddannelse. Derfor sætter Velfærdsaftalen fokus på erhvervsgrunduddannelsen og produktionsskolerne, idet disse kan bidrage positivt til, at målgruppen kan påbegynde og gennemføre en kompetencegivende ungdomsuddannelse.

I Velfærdsaftalens kapitel 6 peges der blandt andet på, at *erhvervsgrunduddannelsen (egu)* er et relevant tilbud til de unge, der ikke har forudsætninger for at gennemføre en erhvervsuddannelse, og at der er positive erfaringer med forløbene på erhvervsgrundud-

dannelsen set i forhold til de unges forudsætninger. Endvidere peges der på, at det er uhensigtsmæssigt, at kommunerne i dag kan fravælge at bruge egu, idet 60 pct. af kommunerne ikke tilbyder de unge egu. Den årlige tilgang har en størrelsesorden på ca. 700 elever. Mange unge får derfor ikke mulighed for at gennemføre en kompetencegivende ungdomsuddannelse på et niveau, der svarer til deres forudsætninger.

På den baggrund indgår det i Velfærdsaftalen, at kommunerne skal forpligtes til at tilbyde egu til den relevante målgruppe, og at kommunerne ikke nødvendigvis selv skal stå for tilrettelæggelsen, men skal kunne benytte egu udbudt af erhvervsskoler og produktionsskoler. Endvidere indgår det, at der skal gennemføres en modernisering af egu med henblik på at skabe fleksible og tidssvarende uddannelsesstilbud, som kommunerne uden vanskeligheder kan henvise de unge til.

I Velfærdsaftalens kapitel 6 er det blandt andet anført, at: *»Produktionsskolerne vil kunne blive udnyttet bedre, hvis de i højere grad målrettes mod at forberede de unge, der har særlige behov, til at påbegynde og fuldføre en kompetencegivende uddannelse.*

Produktionsskolernes aktivitet skal derfor i større udstrækning end i dag målrettes kompetencegivende uddannelse, herunder især erhvervsuddannelserne. Der skal som hovedregel indgå meritgivende brobygning til kompetencegivende uddannelse i produktionsskoleforløbene.«

I lovforslaget anvendes ordet kombinationsforløb i stedet for ordet brobygning for at undgå forveksling med anvendelsen af sidstnævnte i forbindelse med vejledningsaktiviteter i overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelser.

Danmarks Evalueringsinstituts rapport fra sommeren 2006 "Sammenhænge mellem produktionsskoler og erhvervsskoler" dokumenterer, at der er et uudnyttet potentiale af elever, der kunne have glæde af et forløb, som kombinerer produktionsskoleforløb med erhvervsuddannelse. Produktionsskolerne og institutioner med ungdomsuddannelser skal derfor i højere grad prioritere at oprette kombinationsforløb og der-

med sikre, at alle elever, der kan have glæde af det, indgår i et kombinationsforløb.

Af evalueringsrapporten fremgår det endvidere, at et obligatorisk samarbejde mellem produktionsskoler og institutioner godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan sikre, at elever med behov for ekstra støtte får bedre mulighed for at påbegynde en kompetencegivende erhvervsuddannelse. Samarbejdet kan forbedre produktionsskolernes muligheder for at støtte og tilbyde fleksible overgange til flere forskellige typer uddannelser og dermed til en større gruppe af skolens elever. Et velfungerende samarbejde mellem skoleformerne om blandt andet kombinationsforløb kan derved ifølge rapporten bidrage til at fastholde frafaldstruede elever i de kompetencegivende uddannelser.

Det fremgår af aftalen af 2. november 2006 mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om udmøntning af globaliseringspuljen og opfølgning på velfærdsaftalen, at der i 2009 foretages: »en evaluering af den samlede effekt, herunder en evaluering af skolernes indsats overfor de svage elever.« Evalueringen skal således også omfatte effekterne af dette lovforslag,

2. Lovforslagets indhold

Erhvervsgrunduddannelse (egu)

Efter forslaget om ændring af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. i *lovforslagets § 1*, forpligtes kommunerne til at tilrettelægge erhvervsgrunduddannelse i samarbejde med lokale uddannelsesinstitutioner for den relevante målgruppe.

Målgruppen for egu præciseres og vil efter forslaget omfatte unge under 30 år, der bor i kommunen, som hverken er under uddannelse, herunder i produktionsskoleforløb, eller i beskæftigelse, og som ikke har forudsætninger for umiddelbart at gennemføre en anden kompetencegivende ungdomsuddannelse.

Kommunalbestyrelsen kan efter forslaget vælge at lade institutioner, som er godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse eller produktionskoler foretage tilrettelæggelsen på sine vegne.

Reglerne om godkendelse af praktikaftaler forenkles, så de ikke udgør en unødigt barriere mod oprettelse af egu-aftaler, samtidig med, at praktikaftalerne ikke må fortrænge uddannelsesaftaler i henhold til lov om erhvervsuddannelser.

Produktionsskoler

Efter forslaget om ændring af lov om produktionskoler i *lovforslagets § 2*, skal der som hovedregel

indgå meritgivende kombinationsforløb til kompetencegivende uddannelse i et produktionsskoleforløb af mere end tre måneders varighed.

Produktionsskolerne skal indgå aftaler om samarbejde med institutioner godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse blandt andet om gennemførelse af dele af erhvervsuddannelsernes grundforløb.

Det nuværende tilskud i form af et tillægstaxameter erstattes af et tilskud i form af et kombinationsforløbstaxameter, der skal øge produktionsskolernes incitament til at tilbyde kombinationsforløb.

3. Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Merudgifter forbundet med stigning i antallet af erhvervsgrunduddannelsesforløb

Som følge af lovforslaget samt parallelle initiativer for at opfylde 95 pct.-målsætningen skønnes det, at aktiviteten på erhvervsgrunduddannelserne stiger fra aktuelt ca. 700 forløb årligt til 3000 forløb årligt i 2015. Stigningen i aktiviteten vil medføre merudgifter til vejledning, skoleydelse, kommunale undervisningsudgifter og særtilskud. Kommunernes udgifter til egu-forløb er omfattet af budgetgarantien. Lovforslaget er derfor samlet set udgiftsneutralt for kommunerne.

Lovforslaget medfører en forventet meraktivitet, som bidrager til at realisere opfyldelsen af målsætningen om, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse.

Finansieringen af disse merudgifter afholdes af de midler, der er afsat til øget undervisningskapacitet for at realisere målsætningen om stigende tilgang af elever til ungdomsuddannelserne og forbedret fastholdelse, jf. aftale af 2. november 2006 mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om globaliseringspuljen og opfølgning på Velfærdsaftalen.

Udgifter ved modernisering af erhvervsgrunduddannelsen

Der gennemføres med forslaget en modernisering af egu, som indebærer, at der skal skabes mere fleksible og tidssvarende uddannelsesstilbud, som kommunerne uden vanskeligheder kan henvise til. Der afsættes en pulje til blandt andet materialer, konferencer samt redskaber til at forbedre samspillet mellem kommunerne, erhvervsskolerne, produktionsskolerne m.m., så tilbuddet om egu bliver udviklet og samspillet mellem de relevante aktører bliver effektivt.

F. t. l. vedr. erhvervsgrunduddannelse m.v.

Oversigt over merudgifter ved modernisering af erhvervsgrunduddannelsen

Mio. kr. (2007 prisniveau)	2007	2008	2009
Udgifter til modernisering af uddannelsen	3,0	3,0	3,0

Merudgifter ved obligatoriske kombinationsforløb på produktionsskolerne

På baggrund af Danmarks Evalueringsinstituts evaluering af sammenhænge mellem produktionsskoler og erhvervsskoler skønnes det, at den hidtidige lave aktivitet for kombinationsforløb skyldes, at produktionsskolerne ikke har fået dækning for de faktiske ekstraudgifter til administration, elevvejledning og skolesamarbejde gennem det hidtidige takstniveau. Det vurderes derfor hensigtsmæssigt, at kombinati-

onsforløbstaksten forhøjes og udvides til at omfatte alle meritgivende elementer fra de erhvervsrettede ungdomsuddannelser og ikke kun fra de tekniske grundforløb.

Det skønnes, at forslaget om obligatorisk kombinationsforløb ved produktionsskoleophold på mere end tre måneder vil øge kombinationsforløbene med 14.100 uger årligt, svarende til ca. 350 årselever. De forventede merudgifter fremgår af nedenstående tabel:

Oversigt over merudgifter ved obligatorisk kombinationsforløb på produktionsskoler

Mio. kr. (2007 prisniveau)	2007	2008	2009	2010
Udgift kombinationsforløbstaxameter	6,9	14,5	14,5	14,5

Finansieringen af merudgifterne er indeholdt i den forannævnte politiske aftale af 2. november 2006 om globaliseringspuljen og opfølgning på Velfærdsaftalen. I forbindelse med aftalen om udmøntning af globaliseringspuljen er der anvist finansiering for en række af initiativerne i perioden 2007-2009. Der er blandt forligspartierne enighed om, at initiativerne som hovedregel skal evalueres i 2009 med henblik på at beslutte, om initiativerne skal fortsætte, justeres eller omprioriteres til andet. Dette vil indgå i forhandlingerne mellem aftaleparterne om de udmøntede ressourcer i globaliseringspuljen fra 2010 og frem.

Der er i beregningen taget udgangspunkt i, at der i 2005 var ca. 4.700 elever med produktionsskoleophold på mere end tre måneder. Der forudsættes, at kombinationsforløbene gennemsnitligt varer tre uger, og at enhedsomkostningen til kombinationsforløbstilskuddene er på 47.500 kr. pr. årselev. Det forudsættes endvidere, at kravet om obligatoriske kombinationsforløb træder i kraft den 15. august 2007.

Eventuelle besparelser i taxametertilskud til erhvervsskolerne som følge af, at elever i kombinationsforløb får meritoverførsel til erhvervsuddannelser for hele eller dele af deres kombinationsforløb, er ikke medtaget i berøgningen.

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for regionerne.

4. Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Med lovforslaget skabes en smidig procedure for godkendelse af en virksomhed som praktiksted. Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Høring

Lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Rådet om Kortuddannedes Fortsatte Uddannelse, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Produktionsskoleforeningen, Forstanderkredsen for produktionsskoler og produktionshøjskoler, Danske Produktionsskoler Læreforening, Rigsrevisionen, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Registrerede Revisorer, Kommunernes Landsforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark og Danmarks Evalueringsinstitut.

10. Sammenfattende skema

Vurdering af konsekvenser af lovforslag

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Udgiftsneutralt for kommunerne	Statslige merudgifter til aktivitetsstigning og modernisering i forbindelse med egu-forløb
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Smidig procedure for godkendelse som praktiksted	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Forslaget indebærer, at kommunalbestyrelsen skal tilrettelægge erhvervsgrunduddannelse for målgruppen.

Målgruppen præciseres ved forslaget, og vil herefter omfatte unge under 30 år, der bor i kommunen, som hverken er under uddannelse, herunder i produktionsskoleforløb, eller i beskæftigelse, og som ikke har forudsætninger for umiddelbart at gennemføre en anden kompetencegivende ungdomsuddannelse.

Det vil herefter være kommunalbestyrelsens ansvar, at kommunens unge i målgruppen tilbydes egu.

Til nr. 2

Siden 1996 har en institution godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse haft mulighed for at tilrettelægge erhvervsgrunduddannelse, men alene for ledige dagpengeberettigede under 25 år. Denne hjemmel har ikke været brugt i nævneværdigt omfang. Med lovforslaget får kommunalbestyrelserne mulighed for at overlade til institutioner godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse at tilrettelægge erhvervsgrunduddannelse for hele egu-målgruppen, hvorved kommunerne får bedre muligheder for at tilrettelægge udbuddet af erhvervs-

grunduddannelser på en rationel måde. Kommunerne har ikke tidligere haft denne mulighed.

I 2003 fik produktionsskolerne mulighed for at tilbyde egu for unge, som efter et gennemført produktionskoleforløb ikke havde opnået tilstrækkelige forudsætninger for at kunne gennemføre en generel kompetencegivende ungdomsuddannelse eller for at opnå varig beskæftigelse. Kommunerne får med forslaget mulighed for at overlade til produktionsskolerne at kunne tilrettelægge egu for hele målgruppen, således at kommunerne også herved får mulighed for en rationel anvendelse af den lokale uddannelseskapacitet.

Når en institution godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse eller en produktionskole efter lovforslaget tilrettelægger egu, varetager institutionerne de funktioner, som efter loven i øvrigt er tillagt kommunalbestyrelsen. Dette gælder dog ikke kommunalbestyrelsens muligheder for at supplere de tilskud til undervisning, som finansieres af staten, amtsrådene eller kommunalbestyrelsen efter bestemmelsen i § 13, stk. 1, og heller ikke de tilsvarende muligheder for at yde særlige tilskud efter bestemmelsen i § 13, stk. 2, herunder tilskud til undervisning på værkstedsskole, ligesom udgiften til skoleydelse afholdes af kommunalbestyrelsen, jf. § 13, stk. 4. Det er kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor eleven er tilmeldt folkeregistret, der afholder disse udgifter.

Når egu tilrettelægges af en institution godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse

eller en produktionsskole, kan kommunalbestyrelsen efter forslaget gøre tilskud i henhold til § 13, stk. 1, 2. pkt.; henholdsvis § 13, stk. 2, afhængigt af kommunalbestyrelsens forudgående tilslutning til den konkrete uddannelsesplan.

Denne finansieringsordning svarer til den hidtidige ordning for egu tilrettelagt af produktionsskoler.

Til nr. 3, 4, 6 og 7

Forslagene er konsekvenser af forslaget i § 1, nr. 2.

Til nr. 5

For at skabe et mere fleksibelt og tidssvarende uddannelsstilbud, som kommunerne uden vanskeligheder kan henvise til, skal det sikres, at reglerne for godkendelse af praktikaftaler ikke udgør en unødigt barriere mod oprettelse af egu-aftaler, samtidig med, at praktikaftalerne ikke må fortrænge uddannelsesaftaler i henhold til lov om erhvervsuddannelser.

Bestemmelsen i lovens § 7, stk. 3, har hidtil haft det indhold, at kommunalbestyrelsen kun må godkende en praktikaftale, når en institution, der er godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, i området efter kommunens anmodning har erklæret, at virksomheden ikke for tiden opfylder betingelserne for at ansætte en elev med tilsvarende arbejdsområde og funktion med uddannelsesaftale inden for en erhvervsuddannelse eller landbrugets grunduddannelse eller, at skolen ikke kan anvise virksomheden en sådan elev.

Forslaget indebærer, at kommunalbestyrelsen, henholdsvis den tilrettelæggende skole, jf. forslaget i nr. 2, skal kunne godkende en praktikaftale, hvis virksomheden erklærer, at aftalen ikke fortrænger en uddannelsesaftale efter lov om erhvervsuddannelser. Virksomheden kommer herved til at indestå for, at den ikke kunne have ansat en erhvervsuddannelseselev i stedet for egu-eleven.

Forslaget i nr. 1 om præcisering af målgruppen bidrager også til at hindre fortrængning, da forslaget indebærer, at egu-elever ikke må have forudsætninger for at indgå uddannelsesaftale efter lov om erhvervsuddannelser.

I forbindelse med den evaluering, som er omtalt i de almindelige bemærkninger, vil det blandt andet blive undersøgt, om bestemmelsen får den ønskede effekt.

Til § 2

Til nr. 1

Af Velfærdsaftalens kapitel 6 fremgår det blandt andet, at produktionsskolerne vil kunne blive udnyttet bedre, hvis de i højere grad målrettes mod at forberede

de unge, der har særlige behov, på at påbegynde og fuldføre en kompetencegivende uddannelse. Produktionsskolernes aktivitet skal derfor i større udstrækning end i dag målrettes kompetencegivende uddannelse, herunder især erhvervsuddannelserne. Der skal derfor som hovedregel indgå meritgivende kombinationsforløb til kompetencegivende uddannelse i produktionsskoleforløbene. Kombinationsforløb er undervisningsforløb, der indeholder elementer fra undervisningen på produktionsskolen og på en kompetencegivende ungdomsuddannelse. Kombinationsforløbene er derfor velegnede til at bygge bro mellem skoleformerne og skabe en glidende og individuelt tilrettelagt overgang til bl.a. erhvervsuddannelsessystemet. Det giver deltagerne mulighed for at få erfaringer med krav og indhold i en kompetencegivende ungdomsuddannelse samtidig med, at de er tilknyttet produktionsskolens værkstedstilbud og tætte lærerkontakt og vejledning.

Hvis særlige forhold taler imod, at der indgår meritgivende kombinationsforløb i en deltagers produktionskoleophold, kan det undlades. Hermed tænkes på forhold, der helt åbenlyst medfører, at et kombinationsforløb ikke vil styrke deltagerens mulighed for at gå videre i en kompetencegivende ungdomsuddannelse. For eksempel kan en deltager efter et produktionskoleforløb på tre måneder være så afklaret, at der via den individuelle forløbsplan planlægges en udslusning til en uddannelse, hvortil der ikke kan etableres et meningsfyldt kombinationsforløb inden deltagerens udslusning. Eller der kan være tale om en deltager, for hvem udslusningsperspektivet er fleksjob eller lignende, hvortil der ikke umiddelbart kan tilknyttes et meritgivende kombinationsforløb.

Når deltageren starter sit produktionsskoleforløb, udarbejdes en skriftlig plan for deltagerens forløb på skolen. På baggrund af en afprøvning af planens enkeltdele sker der en løbende revision af forløbsplanen, så den i sin endelige form peger frem mod det videre forløb i forlængelse af produktionsskoleforløbet. Et gennemsnitligt produktionsskoleforløb varer cirka 20 uger, hvoraf de første tre måneder ofte bruges til afklaring, afprøvning og igangsættelse af vejledningsprocessen, der skal føre til et realistisk uddannelsesvalg. Revision af forløbsplanen skal ske mindst hver 3. måned, og det vil ofte være et naturligt tidspunkt efter de første tre måneders produktionsskoleophold at tilrettelægge et kombinationsforløb til afprøvning af en udslusningsplan. Kombinationsforløbet skal således indarbejdes i den enkelte deltagers forløbsplan, som deltageren har pligt til at følge.

Det forudsættes, at udarbejdelsen af forløbsplanen i videst muligt omfang tager højde for iværksættelse af meritgivende kombinationsforløb så tidligt som muligt i forløbet og gerne inden udløbet af de tre måneder.

Et kombinationsforløb skal efter forslaget vare mindst to og højst fem uger. Mindstemålet skyldes hensynet til at statuere en bagatelgrænse. Begrænsningen på fem uger skyldes hensynet til at sikre, at elever, der i længere tid kan følge en kompetencegivende uddannelse på en erhvervsskole, ikke skal være elev på en produktionsskole. For det enkelte forløb begrænses varigheden af det kombinerede forløb desuden af bestemmelsen i lovens § 2, stk. 6, som bliver stk. 7, om at 1/3 af et produktionsskoleforløb kan anvendes til undervisning, uddannelser og kurser, som er oprettet ved eller i medfør af anden uddannelseslov. Hvis det samlede forløb for en elev varer 12 uger kan kombinationen med en erhvervsuddannelse således højst vare en tredjedel, altså 4 uger, hvilket yderligere forudsætter, at der ikke i de resterende 8 uger indgår undervisning, uddannelser eller kurser, som er oprettet ved eller i medfør af anden uddannelseslov.

Det følger af lovens § 2, stk. 8, som bliver stk. 9, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om omfang, tilrettelæggelse og indhold af tilbud om kombinationsforløb.

Til nr. 2, 4 og 7

Forslagene er konsekvenser af forslaget i § 2, nr. 1.

Til nr. 3

For at målrette produktionsskolernes virksomhed mod at forberede de unge, der har særlige behov, på at påbegynde og fuldføre en kompetencegivende uddannelse, herunder især erhvervsuddannelserne skal produktionsskolerne samarbejde med institutioner, som er godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (tekniske skoler, handelsskoler, landbrugsskoler, social- og sundhedsskoler, arbejdsmarkedsuddannelsescentre samt kombinationsskoler). Produktionsskolerne skal som minimum indgå i et samarbejde med den institution for erhvervsrettet uddannelse, som produktionsskolen udsluser flest elever til, men gerne med flere institutioner. Samarbejdet skal have til formål at kvalificere eleverne til at påbegynde og gennemføre en kompetencegivende uddannelse. En aftale kan omfatte, at dele af en erhvervsuddannelses grundforløb gennemføres på produktionsskole på vegne af den deltagende erhvervsuddannelsesskole. Hensigten hermed er at give erhvervsuddannelsesskolerne en ny mulighed i bekæmpelsen af frafaldet fra erhvervsuddannelserne og samtidig give

produktionsskolerne en ny mulighed for at målrette produktionsskoleforløb mod kompetencegivende uddannelse. Aftalerne om samarbejde mellem produktionsskolerne og erhvervsuddannelsesskolerne skal indgås skriftligt for at sikre samarbejdets kvalitet og vedvarende karakter.

Undervisningsministeren får efter forslaget en bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om de aftaler, der skal indgås mellem produktionsskolerne og erhvervsskolerne, samt om omfanget, tilrettelæggelsen og indholdet af samarbejdet mellem produktionsskolerne og erhvervsskolerne.

Til nr. 4

Efter den nuværende bestemmelse kan staten yde et tilskud i form af et tillægstaxameter ud fra antallet af årselever, hvori indgår deltagere, der deltager i undervisning på institutioner for erhvervsrettet uddannelse i grundforløb eller dele af grundforløb i erhvervsuddannelserne i indtil 1/3 af et produktionsskoleforløb. Tilskuddet ydes på betingelse af, at udgiften til den pågældende undervisning afholdes af produktionsskolen. Af rapporten "Sammenhænge mellem produktionsskoler og erhvervsskoler" fremgår det, at nogle produktionsskoler finder, at produktionsskolens almindelige taxameter og det nuværende tillægstaxameter ikke dækker de administrative udgifter, der er forbundet med kombinationsforløb. Produktionsskolerne oplever således, at der er et økonomisk tab forbundet med at have elever i kombinationsforløb. Efter forslaget erstattes dette tilskud i form af et tillægstaxameter med et tilskud i form af et kombinationsforløbstaxameter som foreslået i rapporten. Kombinationsforløbstaxameteret skal udligne forskellen mellem de to skoleformers taxameter i forbindelse med kombinationsforløb og give bedre økonomiske vilkår for et forpligtende samarbejde mellem produktionsskolerne og institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Forslaget har således til formål at erstatte det nuværende tilskud i form af et tillægstaxameter med et tilskud i form af et kombinationsforløbstaxameter, der i højere grad vil dække produktionsskolernes omkostninger ved kombinationsforløb. Med forslaget udvides den særlige tilskudsordning idet tillægstaksten hidtil kun er ydet ved kombinationsforløb til grundforløb i de tekniske erhvervsuddannelser. Forslaget indebærer, at der fremover vil blive ydet et tilskud i form af et tillægstaxameter ved kombinationsforløb, som består af meritgivende elementer fra grundforløb i alle erhvervsuddannelser herunder de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser samt landbrugets grunduddannelse. Tilskuddet ydes på betingelse af, at

udgiften til den pågældende undervisning afholdes af produktionsskolen.

Til nr. 5

Den gældende bestemmelse i lovens § 11, stk. 2, indebærer den begrænsning for egu på en produktionsskole, at en egu-elev højst kan medregnes i tilskudsgrundlaget med i alt ét års produktionsskoleophold inklusive det eller de produktionsskoleophold, der er gået forud for egu-forløbet.

Denne begrænsning ophæves efter lovforslaget, idet produktionsskolerne ellers ikke vil kunne bidrage

med uddannelseselementer i det ønskede omfang i forbindelse med den egu-aktivitetsforøgelse, som er nødvendig for at opnå Velfærdsaftalens mål om ungdomsuddannelse til alle, ligesom kommunernes styrkede ansvar for at tilrettelægge egu forudsætter en øget egu-aktivitet på produktionsskolerne.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 15. august 2007. Dette tidspunkt er sammenfaldende med det hyppigst forekommende begyndelsestidspunkt for ungdomsuddannelserne.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 1.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen tilrettelægger i samarbejde med de lokale uddannelsesinstitutioner erhvervsgrunduddannelse for unge, der bor i kommunen, jf. § 5, og som er i en utilfredsstillende uddannelses- eller beskæftigelsesmæssig situation.

Stk. 3. ---

Stk. 4. ---

§ 1.

Stk. 5. En institution godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan tilrettelægge erhvervsgrunduddannelse for ledige dagpengeberettigede under 25 år. Skolen udøver i så fald de beføjelser og varetager de funktioner, som er tillagt kommunalbestyrelsen ved denne lov, og kan samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner herom. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om skolernes varetagelse af opgaven.

Stk. 6. En produktionsskole kan tilrettelægge erhvervsgrunduddannelse for unge, der har behov for at opnå de kvalifikationer, der er nævnt i stk. 1, efter at de har gennemført et forløb på produktionsskolen. Produktionsskolen udøver i så fald de beføjelser og varetager de funktioner, som er tillagt kommunalbestyrelsen ved denne lov, dog bortset fra de beføjelser og funktioner, der er nævnt i § 13, stk. 1, 2. pkt., stk. 2 og 4, og samarbejder med andre uddannelsesinstitutioner herom. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om skolernes varetagelse af opgaven.

Lovforslaget

§ 1

I lov om erhvervsgrunduddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 997 af 4. oktober 2006, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Kommunalbestyrelsen tilrettelægger i samarbejde med de lokale uddannelsesinstitutioner erhvervsgrunduddannelse for unge under 30 år, der

- 1) bor i kommunen,
- 2) ikke er under uddannelse, herunder i produktionsskoleforløb, eller i beskæftigelse, og
- 3) ikke har forudsætninger for umiddelbart at gennemføre en anden kompetencegivende ungdomsuddannelse.«

2. § 1, stk. 5 og 6, ophæves og i stedet indsættes:

»*Stk. 5.* Kommunalbestyrelsen kan overlade til institutioner for erhvervsrettet uddannelse og produktionsskoler at tilrettelægge erhvervsgrunduddannelse eventuelt i samarbejde med andre institutioner og skoler. Kommunalbestyrelsen kan i så fald overlade til den tilrettelæggende institution eller skole at udøve de beføjelser og varetage de funktioner, som er tillagt kommunalbestyrelsen ved denne lov, dog bortset fra de beføjelser og funktioner, der er nævnt i § 13, stk. 1, 2 og 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.«

*Gældende formulering***§ 5.**

Stk. 3. I skoleperioderne modtager eleven skoleydelse, der udbetales af kommunen, jf. dog § 1, stk. 5 og 6. Skoleydelsens størrelse fastsættes på de årlige finanslove. Eleverne modtager skoleydelsen månedsvis bagud.

§ 5.

Stk. 6. Skoleydelsen finansieres af staten, når uddannelsen udbydes i medfør af § 1, stk. 5.

Stk. 7. Kommunen kan ophæve aftalen, hvis eleven ikke følger den fastsatte uddannelsesplan. I øvrigt kan aftalen kun ophæves efter aftale mellem parterne.

§ 7.

Stk. 3. Kommunen kan kun godkende en praktikaftale, jf. stk. 2, når en institution godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse i området efter kommunens anmodning har erklæret, at virksomheden ikke for tiden opfylder betingelserne for at ansætte en elev med tilsvarende arbejdsområde og funktion med uddannelsesaftale inden for en erhvervsuddannelse eller landbrugets grunduddannelse eller, at skolen ikke kan anvise virksomheden en sådan elev.

§ 13.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen yder tilskud til de dele af skoleundervisningen, jf. § 3, stk. 3 og 4, der ikke er finansieret som nævnt i stk. 1. Når en produktionsskole varetager opgaver i henhold til § 1, stk. 6, kan kommunalbestyrelsen gøre ydelse af tilskud efter denne bestemmelse betinget af sin forudgående tilslutning til uddannelsesplanen, jf. § 5.

Lovforslaget

3. I § 5, stk. 3, udgår », jf. dog § 1, stk. 5 og 6«.

4. § 5, stk. 6, ophæves.

Stk. 7 bliver herefter stk. 6.

5. § 7, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Kommunen kan kun godkende en praktikaftale, jf. stk. 2, når virksomheden har erklæret, at aftalen ikke fortrænger en uddannelsesaftale efter lov om erhvervsuddannelser.«

6. I § 13, stk. 2, 2. pkt. indsættes efter »Når«: »en institution godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse eller« og »stk. 6« ændres til: »stk. 5«.

*Gældende formulering***§ 13.**

Stk. 5. Når en institution godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse varetager opgaver i henhold til § 1, stk. 5, yder staten tilskud til de dele af uddannelsen, jf. § 3, der ikke er finansieret som nævnt i stk. 1 eller 2. Tilskuddet ydes pr. elevuge i op til 40 uger pr. uddannelsesår og administreres af den uddannelsesansvarlige skole. Tilskuddet pr. elevuge fastlægges på de årlige finanslove.

Stk. 6. Staten yder et tilskud pr. elev til uddannelsesansvarlige skoler til rådgivning, vejledning og administration. Tilskuddet fastsættes på de årlige finanslove.

§ 2. Produktionsskoletilbud omfatter praktisk arbejde, produktion og teoretisk undervisning i tilknytning hertil. Den teoretiske undervisning skal være af betydeligt omfang og i størst muligt omfang integreres med det praktiske arbejde.

Stk. 2.---

Stk. 3.---

§ 2.

Stk. 8. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om omfang, tilrettelæggelse og indhold af tilbud efter stk. 1-5, samt om kravene til lokaler og udstyr efter stk. 7.

Lovforslaget

7. § 13, stk. 5, ophæves.

Stk. 6 bliver herefter stk. 5.

§ 2

I lov om produktionsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 785 af 6. juli 2006, som ændret ved § 1 i lov nr. 593 af 24. juni 2005 og § 18 i lov nr. 578 af 9. juni 2006, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»*Stk. 4.* For elever, der gennemfører et produktionsskoleforløb på mere end tre måneder, skal der i forløbet indgå meritgivende kombinationsforløb til kompetencegivende uddannelse, medmindre særlige forhold taler herimod. Kombinationsforløbet skal vare mindst to uger og højst fem uger.«

Stk. 4-8 bliver herefter stk. 5-9.

2. I § 2, *stk. 8,* der bliver stk. 9, ændres »stk. 1-5« til: »stk. 1-6« og »stk. 7« ændres til: »stk. 8«.

Bilag til f. t. l. vedr. erhvervsgrunduddannelse m.v.

*Gældende formulering***§ 4.**

Stk. 4. Ved godkendelse af vedtægterne skal kommunalbestyrelsen eller amtsrådet påse, at skolen råder over egnede lokaler, jf. § 2, stk. 7, og kan påbegynde sin virksomhed på et realistisk økonomisk grundlag.

§ 10.

Stk. 5. Staten yder et særligt tilskud ud fra antallet af årselever, hvori indgår deltagere, der deltager i undervisning i henhold til § 2, stk. 6, på institutioner for erhvervsrettet uddannelse i grundforløb eller dele af grundforløb i erhvervsuddannelserne. Tilskuddet ydes, på betingelse af at udgiften til den pågældende undervisning afholdes af produktionsskolen.

Lovforslaget

3. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. Produktionsskoler skal samarbejde med institutioner godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Samarbejdet skal bygge på en skriftlig aftale mellem produktionsskolen og den institution, som produktionsskolen udsluser eller forventer at udsluse flest elever til. En produktionsskole kan indgå aftaler med flere institutioner. Produktionsskoler kan gennemføre dele af erhvervsuddannelsernes grundforløb, hvis det indgår i en samarbejdsaftale.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om aftalerne samt om omfang, tilrettelæggelse og indhold af samarbejdet og aktiviteten efter stk. 1.«

4. I § 4, *stk. 4*, ændres »§ 2, stk. 7,« til: »§ 2, stk. 8,«.

5. § 10, *stk. 5*, affattes således:

»*Stk. 5.* Staten yder et særligt tilskud ud fra antallet af årselever, hvori indgår deltagere i meritgivende kombinationsforløb i henhold til § 2, stk. 4. Tilskuddet ydes på betingelse af, at udgiften til den pågældende undervisning afholdes af produktionsskolen.«

*Gældende formulering***§ 11.**

Stk. 2. Ved beregningen af årselever kan der for den enkelte deltager højst medregnes et års produktionsskoleophold. Ved beregningen heraf indgår såvel det aktuelle produktionsskoleophold som eventuelle tidligere ophold på samme eller andre produktionsskoler, herunder eventuelle forløb som led i en fri ungdomsuddannelse. Forløb som led i en erhvervsgrunduddannelse, der er tilrettelagt af kommunalbestyrelser og institutioner godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, samt forløb som led i aktivering i henhold til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats indgår ikke i beregningen.

§ 11.

Stk. 6. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at undervisning i medfør af § 2, stk. 6, ikke indgår i årselevberegningen.

Lovforslaget

6. I § 11, stk. 2, 3. pkt., udgår », der er tilrettelagt af kommunalbestyrelser og institutioner godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse,«.

7. I § 11, stk. 6, ændres »§ 2, stk. 6« til: »§ 2, stk. 7«.

Til lovforslag nr. L 96. Skriftlig fremsættelse (30. november 2006)

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. og lov om produktionskoler (Modernisering af erhvervsgrunduddannelsen, målretning af produktionskoler mod kompetencegivende uddannelse m.v.)

(Lovforslag nr. L 96).

Lovforslaget bygger på Aftale om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden (Velfærdsaftalen), juni 2006, og på Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen og Aftale om opfølgning på velfærdsaftalen, november 2006.

Af aftalerne fremgår det blandt andet, at et af de overordnede mål med aftalerne er, at alle unge skal have mulighed for at påbegynde og gennemføre en kompetencegivende ungdomsuddannelse.

Målsætningen er konkret, at mindst 95 pct. af alle unge i 2015 skal gennemføre en ungdomsuddannelse. Stort set alle unge begynder i dag på en ungdomsuddannelse – men alt for mange falder efterfølgende fra uden at overgå til en anden uddannelse, som de kan gennemføre.

Lovforslaget tager sigte på, at erhvervsgrunduddannelse og produktionskoleforløb skal yde et væsentligt bidrag til at flere unge påbegynder og gennemfører en kompetencegivende ungdomsuddannelse.

Erhvervsgrunduddannelsen (egu) er et godt tilbud til de unge, der ikke har forudsætninger for at gennemføre en af de øvrige erhvervsrettede kompetencegivende ungdomsuddannelser. Kommunerne forpligtes efter forslaget til at udbyde egu, men kan overlade til institutioner for erhvervsrettet uddannelse og produktionskoler at varetage opgaven helt eller delvis. Der er afsat midler til en modernisering af egu med henblik

på at skabe fleksible og tidssvarende uddannelsstilbud, og lovforslaget giver de retlige rammer for denne udvikling af uddannelsen, blandt andet ved at målgruppen for egu præciseres, og ved at reglerne om godkendelse af virksomheder til egu-praktik forenkles.

Produktionsskolernes aktivitet skal i større udstrækning end i dag målrettes kompetencegivende uddannelser, herunder især erhvervsuddannelserne. Der skal efter forslaget som hovedregel indgå meritgivende kombinationsforløb til kompetencegivende uddannelse i produktionskoleforløb, der varer mere end tre måneder. Hvis det er muligt, kan meritgivende forløb også iværksættes inden udløbet af de tre måneder.

Kombinationsforløbene skal bidrage til, at deltagerne i produktionskoleforløb vil opleve en glidende overgang til erhvervsuddannelserne, hvilket forventes at ville modvirke frafald.

Skolerne skal samarbejde med institutioner for erhvervsrettet uddannelse, som de udsluser elever til, og produktionskolerne skal efter aftale med en sådan institution kunne gennemføre dele af erhvervsuddannelsernes grundforløb.

For at sikre, at produktionskolerne får økonomiske muligheder for at tilbyde kombinationsforløb, erstattes det nuværende tillægstaxameter med et kombinationsforløbstaxameter, som differentieres i forhold til produktionskolernes udgifter til kombinationer med henholdsvis tekniske og merkantile erhvervsuddannelser samt landbrugsuddannelser og grundlæggende social- og sundhedsuddannelser.

Lovforslaget er i udkast sendt i høring den 17. november 2006 med anmodning om bidrag snarest, men med oplysning om, at høringssvar vil kunne indgå i det lovforberedende arbejde også efter lovforslagets fremsættelse.

Idet jeg henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling.